

TELEPÜLÉS ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

2024. ÉVI

BESZÁMOLÓJA

VECSÉS

Készítette: Vadászi Mária VÉB elnök

Jogszabályi háttér

A magyar kormány, a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénnyel teremtette meg azt a jogi keretet, amely lehetőséget biztosít a nemzet számára fontos értékek szervezet gyűjtésére és kategorizálására. A nevezett törvény 3. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre.

A jogszabályi háttér másik fontos eleme a 324/2020. (VII.1.) számú kormányrendelet, amely a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételét és az értéktár bizottságok munkájának szabályozását határozza meg.

Alapítás

Figyelembe véve a hivatkozott jogszabályokat, Vecsés Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. július 28-án 188/2015 (VII.28) határozatával létrehozta az önálló Települési Értéktár Bizottságot (TÉB).

A testületi határozat a megalakításon túl, meghatározta a szakbizottság működési kereteit adó Szervezeti és Működési Szabályzatot, illetve annak személyi összetételét.

Melynek értelmében a Települési Értéktár Bizottságot az alábbi személyek alkotják:

- Vadászi Mária elnök
- Doróné Zimmel Katalin tag
- Gál István tag

Feladatrendszer

A jogalkotók szándéka szerint a bizottságok alapvető feladata azonosítani és kategorizálni az adott település nemzeti értékeit és létrehozni a lokális értéktárat. További feladat az azonosított nemzeti értékek hivatalos formában történő megküldése a Megyei Értéktár Bizottság számára. Munkájában a TÉB az alábbi szempontrendszert használva állapítja meg kategóriáit:

- Agrár- és élelmiszergazdaság
- Egészség és életmód
- Ipari és műszaki megoldások
- Kulturális örökség
- Sport, turizmus és vendéglátás
- Természeti és épített környezet

Tevékenységek

A helyi értéktárba 2023-as évet bezárólag 46 érték került. A VÉB 2015-ben alakult, a kezdeti években sok értéket regisztrálhattunk, a felvehető értékek száma 2024-re jelentősen csökkent.

2024-ben 3 érték került felvételre a helyi értéktárba.

1. „Brindzik László szobrászművész munkássága”

Javaslattevő: Gál István

Brindzik László 1925. június 25-én született Vecsésen, Kisfaludy Stróbl Zsigmond mellett tanult. Vecsési kis műtermében önállóan alkotott. Számos kislasztikát, szobrot készített, ezek közül az egyik leghíresebb Hámori Andrea légikisasszony szobra. Nevéhez fűződik az egykori József Attila Művelődési Ház falán elhelyezett József Attila emléktábla. 1948-ban a forradalom centenáriumi ünnepségén leplezték le az egykori Rendőrség udvarán Petőfi Sándor mellszobrát, amelyet később a Petőfi téren állítottak fel. A szobor megrongálódott, ekkor állították fel a mai iskolaudvaron álló szobrot. Az eredetit – kijavítva- halála után fia az iskolának ajándékozta, amely most az iskola bejáratánál látható

4/2024. (04.09.) VÉB határozat

2. „Bányász Béla festőművész munkássága”

javaslattevő: Gál István

Bányász Béla festőművész 6 éves korától élt Vecsésen, képeinek száma 1000 darab körülire tehető. Képeit nem csak Magyarországon, hanem, külföldön rendezett kiállításokon is megtekinthették. (Németország, Bulgária, egykori Szovjetunió) A Magyar Nemzeti Galéria is vásárolt a képeiből. Vecsés Város Önkormányzata „Elismerő Oklevél”-lel, majd „Vecsés Díszpolgára” cím adományozásával ismerte el munkásságát.

5/2024. (04.09.) VÉB határozat

3. „Mini Vecsés makett-sorozat”

javaslattevő: Dr. Patkós József

A makett-sorozat készítője Gál István nyugalmazott pedagógus. Számos ma is létező, vagy egykor létező épületek elevenednek meg makettek formájában. Eddig 21 alkotás készült el, 3 kivételével a belső terek is kiképzése kerültek. Minden alkotáshoz leírás ad eligazítást, az épület történetéről. A Magyar Ezüst Érdemkereszt állami kitüntetésben részesült Gál István tanár évtizedek óta a város legsokoldalúbb helytörténésze.

6/2024. (04.09.) VÉB határozat

Egyéb tevékenység

Az Agrárminisztérium - Hungarikum főosztály új értéknilyvántartó felületet (honlap) készít. Háda Attila ajánlására felkértek a rendszer tesztelésére. 2024. év első felében részt vállaltam a feladatból.

A megtartott ülések minden esetben írásbeli meghívóval, jelenléti ívvel, valamint az ülésről készült jegyzőkönyvvel igazolhatók. A jegyzőkönyvet az elnökön kívül, még egy bizottsági tag hitelesít aláírásával.

A Települési Értéktár Bizottság megalakulása óta folyamatosan érkeztek ajánlások, melyeket a Bizottság megtárgyalt, illetve döntött a helyi értéktárba történő felvételről. A vecsési Értéktár gyűjteményében már 49 érték található, ebből 3 érték a megyei értéktárban is szerepel.

2015. Települési Értéklista

Dátum		Nemzeti érték megnevezése	Szakterületi kategória	Ikt.Szám/ Hat. Szám	Javaslat ot benyújtó neve	Ajánlás	
						Települési	Megyei
1	2015.11.17	Vecsés Város makettje	ipari és műszaki megoldások	11/2015.11.17 VÉT hat.	Gál István	x	
2	2015.11.17	Gépipari Gyűjtemény	ipari és műszaki megoldások	12/2015.11.17 VÉT	Gál István	x	
3	2015.11.17	Vecsési rét növényvilága	természeti környezet	13/2015.11.17 VÉT	Gál István	x	
4	2015.11.17	Öntöttvas-gyűjtemény	ipari és műszaki megoldások	14/2015.11.17 VÉT	Gál István	x	
5	2015.11.17	„Fal nem épül ember nélkül”	kulturális örökség	15/2015.11.17 VÉT	Gál István	x	
6	2015.11.17	Vecsés „Epres” (eperfa-sor)	természeti környezet	16/2015.11.17 VÉT	Tófalvi Mónika	x	
7	2015.11.17	Virágszőnyeg az Úrnapi körmenetre	kulturális örökség	17/2015.11.17 VÉT	Halász Tamásné	x	
8	2015.11.17	Tojásfutás	kulturális örökség	18/2015.11.17 VÉT	Vadászi Istvánné	x	

2016.-ban regisztrált értékek

9	2016.01.12	Erkel Ferenc utcai védett fasor	természeti környezet	1/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
10	2016.01.12	I.Világháborús emlékmű	kulturális örökség	2/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
11	2016.01.12	II. Világháborús emlékmű	kulturális örökség	3/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
12	2016.01.12	Honfoglalási emlékmű	kulturális örökség	4/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
13	2016.01.12	Koronás ivókút	kulturális örökség	5/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
14	2016.01.12	Petőfi Sándor mellszobra	kulturális örökség	6/2016.01.12	Gál István	x	
15	2016.01.12	Andrássy Gyula Általános Iskola régi épülete	épített környezet	7/2016.01.12 VÉB	Gál István	x	
16	2016.02.09	Róder Imre emlékoszlop	kulturális örökség	15/2016.02.09 VÉB	Dr. Lugosi Mária	x	
17	2016.02.09	Andrássy-telepi Szűz Mária Szeplőtelen Szíve templom	épített környezet	16/2016.02.09 VÉB	Gál István	x	
18	2016.02.09	Felső-telepi Római katolikus templom	épített környezet	17/2016.02.09 VÉB	Gál István	x	
19	2016.02.09	Vecsési savanyú káposzta	agrár és élelmiszer-gazdaság	18/2016.02.09 VÉB	Pável Béla	x	x
20	2016.03.22	Vecsés város településszerkezete	épített környezet	21/2016.03.22 VÉB	Gál István	x	
21	2016.03.22	Vecsés Szent István tér	épített környezet	22/2016.03.22 VÉB	Gál István	x	

22	2016.03.22	Vecsesi Tájház	kulturális örökség	23/2016.03.22 VÉB	Frühwirth né Halász Melinda	x	
23	2016.04.12	Halmi-telepi általános iskola és az iskolában létesített „Múlt Iskolája Múzeum”	épített környezet	22/2016.04.12 VÉB	Gál István	x	
24	2016.05.10	Halmi-telepi Árpád-házi Szent Erzsébet kápolna	épített környezet	25/2016.05.10 VÉB	Gál István	x	
25	2016.07.12	Vecsesi temető régí sírkövei	kulturális örökség	28/2016.07.12 VÉB	Gál István	x	

2017-ben regisztrált értékek

26	2017.01.17	Pöschl ház	épített környezet	1/2017.01.17. VÉB	Frühwirth Mihály	x	
27	2017.04.11	Bálint Ágnes Emlékház	kulturális örökség	10/2017.04.11 VÉB	Vadászi Mária	x	x
28	2017.11.20	Czifra csára	kulturális örökség	16/2017.11.20. VÉB	Frühwirth Mihály	x	

2018-ban regisztrált értékek

29	2018.01.23	Vecsesi Böllerverseny	kulturális örökség	1/2018.01.23 VÉB	Tábori Ferenc	x	
30	2018.03.27	LÓTI-FUTI	egészséges életmód, sport	7/2018.03.27 VÉB	Gál István	x	
31	2018.10.26	Óplébánia	épített környezet	13/2018.10.26	Frühwirth Mihály	x	

2019-ben regisztrált értékek

32	2019.05.30	Bálint Ágnes	kulturális örökség	6/2019.06.03. VÉB	Kis Tóth János	x	
----	------------	---------------------	-----------------------	----------------------	-------------------	---	--

33	2019.11.11	Tölgyesi (Trethán)Károly géplakatos, káposztaszetelető és egyéb ipari gépek berendezések feltalálója	ipari és műszaki megoldások	10/2019.11.11. VÉB	Doróné Zemmel Katalin	x	
34	2019.11.19	Szent Kereszt Felmagasztalása templom	kulturális örökség	13/2019.11.19 VÉB	Halász Tamásné	x	

2020-ban regisztrált értékek

35	2020.05.21	Vecsési Káposztafeszt	kulturális örökség	69/2020.05.21. VÉB	Vadászi Mária	x	x
36	2020.07.20	„Lepényes” Lepények, „Lepényes” Libamájás lila hagyma lekváros Lepény	agrár- és élelmiszer gazdaság	7/2020.07.20	Hölle Martin	x	

2021-ben regisztrált értékek

37	2021.10.28.	„VECSÉSI IPARTESTÜLET” mint a legrégebben folyamatosan működő civil szervezet	kulturális örökség	3/2021.10.28. VÉB	Végerné Skribek Éva	x	
38	2021.11.16.	700 év egy szívdobbanás	kulturális örökség	7/2021.11.16 VÉB	Gál István	x	

2022-ben regisztrált értékek

39	2022.11.04	Tanösvény, Madárkert és futópálya	épített környezet	8/2022(11.22) VÉB	Gál István	x	
----	------------	--	----------------------	----------------------	------------	---	--

2023-ban regisztrált értékek							
40	2023.04.10	Vecsési Táncok	kulturális örökség	4/2023. 04.20 VÉB	Doróné Zemmél Katalin	x	
41	2023.04.15	Vecsés Városi Vers- és Prózamondó Verseny	kulturális örökség	5/2023.04.20	Gál István	x	
42	2023.02.06	A vecsési Református templom	kulturális örökség	6/2023. 04.20	Gál István	x	
43	2023.04.15	Dr. Michelberger Pál Széchenyi Díjas tudós, akadémikus	kulturális örökség	9/2023. 10.12	Gál István	x	
44	2023.06.28	Kucsera Pál kerékpárversenyző	Sport	10/2023.10.12	Gál István	x	
45	2023.06.28	Hatlaczký Ferenc világbajnok	Sport	11/2023.10.12	Gál István	x	
46	2023.06.28	Vecsés Andrásytelep Erzsébet téri gömbkőris fasor	természeti környezet	12/2023.10.12	Gál István	x	
2024-ben regisztrált értékek							
47	2024.04.09.	Brindzik László szobrászművész munkássága	kulturális örökség	4/2024.(04.09)	Gál István	x	
48	2024.04.09.	Bányász Béla festőművész munkássága	kulturális örökség	5/2024. (04.09.)	Gál István	x	
49	2024.04.09.	Mini Vecsés makett-sorozat	ipari és műszaki megoldások	6/2024. (04.09)	Dr. Patkós József	x	

A fenti táblázatban található, határozattal megerősített elemeken túl számos érték került átbeszélésre az idei évben. Ezek feldolgozása folyamatosan történik. Természetesen minden javaslat a bizottság elé kerül, amennyiben annak előkészítettsége eléri a kellő színvonalat. Ezek egyben meghatározzák a következő évre tervezett napirendeket is.

Gazdasági adatok

A beszámolóban szereplő 2024. évben a bizottság költségvetési keretet nem használt. Tagjai tevékenységüket társadalmi munkában végzik, ami természetesen nem csak az adott évre, hanem a jövőre is vonatkozik.

Összegzés

A bizottsági tagok tevékenységét az aktivitás, felelős gondolkodás, lokálpatriotizmus jellemezte, amiért ezúton is köszönetet mondok, valamint köszönöm a képviselő testület támogatását, Matasdi Márta folyamatos technikai segítségét.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Vecsési Értéktár Bizottság 2024. évi beszámolóját elfogadni szíveskedjen.

Vecsés 2025. február 13.

Tisztelettel:

Vadászi Mária

VÉB elnök